

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 85.752 van 2 maart 2000

A. 74.803/VI-14.165

In zake : **de vennootschap naar Nederlands recht "Merck, Sharp en Dohme B.V."**,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Xavier LEURQUIN en
Mr. Luc VAN HOUT, advocaten,
Louizalaan 390/12
1050 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Sociale Zaken.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 26 juni 1997 ingediende verzoekschrift, waarbij de vennootschap naar Nederlands recht "MERCK, SHARP & DOHME BV" de nietigverklaring vordert van het koninklijk besluit van 16 april 1997 "tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 februari 1997 houdende de vaststelling voor het jaar 1997 van een heffing op de omzet van sommige farmaceutische producten, met toepassing van artikel 3, § 1, 2° en 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie.

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer NIHOUL,
auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 24 september 1999
waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter
griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 7 februari 2000,
waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij
wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting
van 1 maart 2000;

Gehoord het verslag van de heer LEXALLE,
staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. LEURQUIN,
advocaat, die voor verzoekster verschijnt, en van
mevr. DAMIEN, adjunct-adviseur, die voor de verwerende
partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van
de heer NIHOUL, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig
zijn voor het onderzoek van het verzoekschrift :

1. De wet van 26 juli 1996 tot realisatie van
de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de
Europese Economische en Monetaire Unie, die op

11 augustus 1996 in werking is getreden, bepaalt onder meer het volgende :

" Art. 3. § 1. De Koning kan maatregelen nemen om :

(...)

2° de belastingen, taksen, rechten, retributies, accijnzen, boeten en andere ontvangsten aan te passen, op te heffen, te wijzigen of te vervangen en inzonderheid de grondslag, het tarief, de nadere regels voor heffing en inning en de procedure, met uitsluiting van de rechtsprekende procedures;

(...)

4° het financieel evenwicht van de stelsels van sociale zekerheid te waarborgen;

(...)

§ 2. De besluiten genomen krachtens deze wet kunnen de van kracht zijnde wettelijke bepalingen opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen.

Deze besluiten kunnen evenwel geen afbreuk doen aan de bepalingen van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels."

2. Het koninklijk besluit van 4 februari 1997 houdende de vaststelling voor het jaar 1997 van een heffing op de omzet van sommige farmaceutische produkten, met toepassing van artikel 3, § 1, 2° en 4° van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, dat uitgevaardigd is op grond van artikel 3, § 1, 2°, en 4°, van de voormelde wet van 26 juli 1996, heeft tot doel ten laste van de farmaceutische bedrijven een heffing in te voeren van 1% op de omzet die deze bedrijven in 1996 hebben gerealiseerd met geneesmiddelen die opgenomen zijn in de lijsten van terugbetaalbare farmaceutische produkten.

De betrokken bedrijven moeten daartoe voor 1 april 1997 bij de Dienst voor geneeskundige verzorging van het RIZIV een aangifte indienen waarin dat omzetcijfer wordt vermeld. De heffing moet voor 1 mei 1997 worden betaald. Zo niet, dan is de heffingsplichtige een opslag van 10% en interesten verschuldigd; in

sommige gevallen kan de algemene raad vrijstelling of vermindering van de opslag of van de interesten verlenen;

Bij ontstentenis van een bijzondere bepaling is dit besluit in werking getreden op 23 maart 1997, te weten tien dagen na de bekendmaking ervan in het Staatsblad;

3. Het bestreden besluit heeft hoofdzakelijk tot doel het bedrag van de voormelde heffing van 1 op 4% te brengen en de termijn voor het storten van genoemde heffing te laten verstrijken op 1 oktober 1997;

Bij ontstentenis van een bijzondere bepaling is dit besluit in werking getreden op 10 mei 1997, dit is tien dagen na de bekendmaking ervan in het Staatsblad;

4. Artikel 6, § 2, van de voormelde wet van 26 juli 1996 schreef voor dat de koninklijke besluiten uitgevaardigd krachtens deze wet tussen 1 oktober 1996 en 31 maart 1997 voor 31 december 1997 behoorden te worden bekrachtigd.

Artikel 7, 1°, van de wet van 12 december 1997 "tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, en van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels" (Belgisch Staatsblad van 18 december 1997) bepaalt het volgende :

" Zijn bekrachtigd met uitwerking op de datum van hun inwerkingtreding :
1° het koninklijk besluit van 16 april 1997 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 februari 1997 houdende de vaststelling voor het jaar 1997 van

een heffing op de omzet van sommige farmaceutische producten, met toepassing van artikel 3, § 1, 2° en 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie."

Artikel 11 van dezelfde wet preciseert dat ze in werking treedt de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, dit is op 18 december 1997.

5. Verzoekster heeft bij het Arbitragehof een beroep ingesteld tot nietigverklaring van artikel 7, 1°, van de voormelde wet van 12 december 1997, in zoverre dat artikel het hier bestreden besluit bekrachtigt. Verzoekster bracht tegen de bestreden wetsbepaling onder meer in dat ze terugwerkende kracht had, wat de onbevoegdheid van de Raad van State tot gevolg heeft en waardoor aldus afbreuk wordt gedaan aan de rechtszekerheid en aan de beginselen van de scheiding der machten en de onafhankelijkheid van de rechter in de uitoefening van zijn ambt, aangezien zij de Raad van State had geadieerd voor de bekrachtigingswet was bekendgemaakt (vijfde middel).

Bij arrest nr. 36/99 van 17 maart 1999 (Belgisch Staatsblad, 14 april 1999, 2e uitgave), heeft het Arbitragehof dat beroep verworpen, overwegende onder meer dat "een dergelijke bekrachtigingsprocedure (...) de controle van de wetgever (verstevigt) op de uitoefening van de macht die hij aan de Koning geeft. De aangevochten bepaling kan dus niet worden geacht tot doel te hebben gehad de bij artikel 159 van de Grondwet en artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State ingestelde wettigheidstoetsing onmogelijk te maken. De omstandigheid dat het koninklijk besluit van 16 april 1997 het voorwerp was van een beroep tot vernietiging voor de Raad van State kan de wetgever er niet van weerhouden een bevoegdheid uit te oefenen die hij zich

uitdrukkelijk heeft voorbehouden(...). Door het besluit van 16 april 1997 te bekrachtigen heeft de wetgever noodzakelijkerwijze geoordeeld dat die verordeningsakte de grenzen van de aan de Koning toegekende machtiging niet overschreed".

Overwegende dat de Raad van State niet meer bevoegd is om kennis te nemen van de bestreden handeling omdat deze bij de wet van 12 december 1997 bekrachtigd is, met uitwerking op de datum van de inwerkingtreding ervan, en deze bekrachtiging geacht moet worden definitief te zijn als gevolg van het voormelde verwerpingsarrest van het Arbitragehof nr. 36/99,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van verzoekster.

Aldus uitgesproken te Brussel in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op twee maart tweeduizend door :

de HH. GEUS, kamervoorzitter,
 HANSE, staatsraad,
 LEWALLE, staatsraad,
 HARMEL, griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.